

ᠪᠠᠶ᠋ᠠᠨ-ᠥᠯᠭᠢᠢ ᠠᠶᠢᠮᠠᠭ ᠳᠠᠬᠤ
ᠲᠦᠷᠢᠶᠢᠨ ᠠᠭᠤᠳᠢᠲᠤᠨ ᠭᠠᠰᠠᠷ

**БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

**БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ТӨСВИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2025 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН**

АУДИТЫН КОД: БӨА-2026/001/НА-СТА-ТЕЗ

2026 ОН

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

АГУУЛГА

Тайланг бэлтгэсэн:	1. Товчилсон үгийн жагсаалт	3
	2. АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ	4-5
	АУДИТ ХИЙСЭН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН.....	6
Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газар	2.1 АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН	6-8
	2.2 АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН	8-12
	2.3 АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН ..	
	2.4 АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН.....	12-16
Дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Х.Женисбек	3. АУДИТЫН ТАЙЛАН	16
	3.1 ҮНДСЭН МЭДЭЭЛЭЛ.....	16
	3.1.1 Аудит хийсэн үндэслэл.....	16
	3.1.2 Аудитын зорилт, хамарсан хүрээ.....	16
	3.1.3 Аудитын арга зүй.....	17
	3.1.4 Материаллаг байдлын түвшин.....	17
Аудитын менежер Х.Женисбек	3.2 САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГ НЭГТГЭХЭД БАРИМТАЛСАН АРГАЧЛАЛ, ЗАРЧИМ.....	10
	3.2.1 Тайланг илэрхийлсэн мөнгөн нэгж	18
	3.2.2 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн бүтэц, бүрэлдэхүүн.....	18
Ахлах аудитор Д.Назгүл	3.3 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН ТАЛААР.....	18
	3.3.1 Санхүүгийн байдлын нэгтгэсэн тайлан	18
	3.3.2 Санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлан.....	18
	3.3.3 Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн нэгтгэсэн тайлан	18
	3.3.4 Мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан	18
Аудитор М.Айнур Б.Үүрийнтуяа Ж.Назгүл К.Еркебулан	4. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА....	19
	4.1 МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	19
	Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө.....	20
	4.2 АВЛАГА	21-22
	Төсөвт байгууллагын авлага	21
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн авлага.....	22
2026 оны 4 дүгээр сар	4.3 УРЬДЧИЛГАА	22-23
	4.4 БАРАА МАТЕРИАЛ	23-24
	4.5 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	24-25
	4.6 ӨР ТӨЛБӨР.....	26
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн өр төлбөр.....	26-28
	Төсөвт байгууллагын өр төлбөр.....	18-21
	4.7 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО	28
	4.8 ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын ерөнхий чиглэлийн судалгааны талаар....	28-30
	4.9 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОЛОН ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧДЫН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ....	30
	ТЕЗ-ийн харьяа орон нутгийн төсвийн шууд захирагч, аж ахуй нэгж, төвлөрүүлэн захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн талаар.....	30
	Орон нутгийн төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар.....	30
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар.....	30
	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар.....	31
	ТЕЗ-ийн харьяа Боловсрол, Эрүүл мэнд, Соёлын салбарын байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүнгийн талаар.....	31-32
	4.10 САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛ, ЗАЛРУУЛГА	32
	4.10 ӨМНӨХ АУДИТААР ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ	32
	4.11 ДОТООД АУДИТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	32
	4.12 ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ГАЗРУУДЫН ТАЛААР.....	32-33
	5. АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ	33
	5.1 АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ	33
	5.2 АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ.....	34
	5.3 ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын алдаа, зөрчлийн нэгтгэл маягтууд хүснэгтээр.....	35-37

5.4 АУДИТЫН ТАЙЛАН БАТАЛГААЖУУЛСАН ТУШААЛ 38

Товчилсон үгийн жагсаалт

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ОНӨГ	Орон нутгийн өмчийн газар
БОАЖГ	Байгаль орчих аялал жуулчлалын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ЦШСГ	Цахилгаан шугам сүлжээний газар
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ОНӨҮГ	Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
Е.ЗАНГАР ТАНАА

2026.07.20 № 407
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

1.Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийтдээ 859.2 сая төгрөгийн материаллаг дүнтэй зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийн 6.3.2, 6.4 дэх хэсгийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь хэсгийн 16.5.5, 41 дүгээр зүйлийн 41.1 дэх хэсгийн 41.2.3, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсгийн 4.1.3, 5 дугаар зүйлийн 5.1, 5.1.3, 5.1.4, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх заалтуудтай нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлагналын толилуулга, иж бүрэн байх, оршин байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь 2025 онд 78,769.4 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 67,879.5 сая төгрөг зарцуулж, 86.2

832605330447

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан. Орон нутгийн суурь орлогод 42,167.3 сая төгрөг төлөвлөгдсөнөөс гүйцэтгэлээр 37,921.5 сая төгрөг төвлөрүүлж, төлөвлөгөө 10.1 хувиар тасарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРДОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Х.ЖЕНИСБЕК

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>18,813,558.70</u>	<u>20,258,104.18</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,270,720.47	7,875,366.13
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	13,854.25	-
31110	Төгрөг	13,854.25	-
31140	Касс арилжааны банк	-	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,256,866.21	7,875,366.13
3121	Төгрөг	9,256,866.21	7,875,366.13
31211	Төрийн сангийн харилцах	7,524,976.37	7,141,848.38
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	1,731,889.84	733,517.75
33	АВЛАГА	6,769,134.20	7,469,455.30
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	43,242.62	59,423.15
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	669,735.48	369,125.95
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	49,570.64	58,844.27
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/	-	312,930.67
335	Бусад авлага	3,104,128.18	3,203,096.77
3351	Байгууллагаас авах авлага	3,104,128.18	3,117,022.62
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	86,074.16
336	Зээлийн авлага	2,902,457.28	3,466,034.48
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	2,902,457.28	3,466,034.48
33611	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	250,400.00	250,400.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	2,652,057.28	3,215,634.48
34	УРЬДЧИЛГАА	44,055.17	14,389.74
34600	Урьдчилж гарсан зардал	44,055.17	14,389.74
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,591,788.74	4,725,986.00
351	Түүхий эд материал	310,399.16	321,254.26
35110	Тусгай зориулалттай материал	64,442.88	69,124.99
35130	Эм боох материал	245,956.27	252,129.27
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	-	2,237,364.80
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	233.65	26,652.65
354	Хангамжийн материал	2,243,970.93	2,134,129.29
35410	Бичиг хэргийн материал	17,443.54	12,022.93
35420	Аж ахуйн материал	484,785.72	663,814.58
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,061,858.44	503,778.87
35440	Түлш, шатах тослох материал	66,431.05	112,886.10
35450	Барилгын засварын материал	9,478.64	10,102.35
35460	Хүнсний материал	20.00	1,810.50
35470	Бусад хангамжийн материал	603,953.55	829,713.97
35600	Мал амьтад	37,185.00	6,585.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	137,860.13	172,907.00

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

36100	Барааны нөөц	9,168.50	9,168.50
36300	Тэжээлийн нөөц	106,627.38	148,463.25
36600	Бусад нөөц	22,064.25	15,275.25
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>125,362,537.42</u>	<u>134,588,134.78</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	<u>125,362,537.42</u>	<u>134,588,134.78</u>
392	Биет хөрөнгө	116,616,410.13	125,777,769.79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	43,561,507.99	45,287,059.34
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,300,535.13)	(9,346,399.30)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	7,198,322.13	8,802,667.93
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,123,627.28)	(3,767,173.25)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	29,158,509.42	39,329,003.85
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,535,239.23)	(18,906,237.70)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,819,951.16	1,764,940.17
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(899,299.40)	(890,800.77)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	53,230,306.53	54,705,514.28
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,643,827.46)	(10,323,882.08)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	5,234.60	5,234.60
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	22,885,345.33	25,691,992.05
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,166,832.49)	(9,999,109.71)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	3,399,775.15	3,399,775.15
39217	Ном	26,818.82	25,185.22
393	Биет бус хөрөнгө	<u>8,746,127.28</u>	<u>8,810,364.99</u>
39301	Програм хангамж	290,351.83	304,480.61
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(141,482.30)	(104,561.10)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	8,597,257.75	8,610,445.47
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>144,176,096.12</u>	<u>154,846,238.96</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>9,297,381.29</u>	<u>12,960,672.20</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,728,573.54	10,401,864.46
412	Богино хугацаат зээлийн өглөг	<u>568,838.65</u>	<u>568,838.65</u>
4121	Төгрөг	568,838.65	568,838.65
41214	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн зээл	568,838.65	568,838.65
413	Өглөг	<u>6,159,734.89</u>	<u>9,833,025.81</u>
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	190,023.36	307,362.76
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	186,819.11	347,477.10
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	1,029,366.16	2,149,659.40
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг	33,900.87	33,900.87
4136	Бусад өглөг	<u>4,719,625.38</u>	<u>6,994,625.67</u>
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,641,057.68	6,700,538.91
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	51,325.30	232,738.44
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	24,572.02	38,057.05
41364	НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	2,670.39	10,191.27
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	-	13,100.00
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,568,807.74	2,558,807.74
422	Урт хугацаат зээл	2,568,807.74	2,558,807.74
4221	Төгрөг	2,568,807.74	2,558,807.74

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

42211	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	2,558,807.74	2,558,807.74
42217	Санхүүгийн бусад байгууллага	10,000.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>134,878,714.84</u>	<u>141,885,566.76</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	134,878,714.84	141,885,566.76
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	38,987,297.68	48,057,292.14
51101	Өмч: -Орон нутгийн	38,987,297.68	45,988,257.01
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	2,069,035.13
512	Хуримтлагдсан үр дүн	80,814,563.42	78,781,891.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	69,163,618.94	81,240,572.45
51220	Тайлант үеийн үр дүн	11,650,944.48	(2,458,681.30)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	15,076,853.73	15,046,383.47
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>144,176,096.12</u>	<u>154,846,238.96</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	110,218,235.40	88,177,476.33
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	33,641,224.45	34,652,263.67
110	Орлогын албан татвар	29,087,249.99	29,686,383.48
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	30,049,955.99	31,303,422.25
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	21,686,105.58	25,649,530.55
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,532,448.58	664,290.09
110003	Хөрөнгийн орлого	1,920,962.24	4,338,368.09
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	910,439.59	648,528.51
110008	Шууд бус орлого	-	2,705.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(1,684,958.22)	(2,435,370.84)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(1,684,958.22)	(2,435,370.84)
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	722,252.23	818,332.07
110301	ААН-ын орлогын албан татвар	722,252.23	818,332.07
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,690,121.58	2,098,019.39
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	524,157.45	782,690.03
113002	Бууны албан татвар	55,446.00	47,950.50
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	841,645.44	1,003,580.52
113004	Малд ногдуулах албан татвар	268,872.69	263,798.35
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,863,852.87	2,867,860.79
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	795,307.23	794,581.34
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	727,074.13	655,120.21
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	39,627.15	95,127.82
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	28,605.95	44,333.30

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

1181	Газрын төлбөр	469,417.39	559,435.58
118101	Газрын төлбөр	469,417.39	414,184.62
118102	Дуудлага худалдаа	-	145,250.95
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,599,128.26	1,513,843.88
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	35,539.94	39,632.66
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	1,544,856.44	1,443,952.45
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	18,726.14	30,258.78
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	5.73	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	64,786,623.21	53,525,212.66
120	Нийтлэг татварын бус орлого	31,238,998.91	20,359,360.58
120100	Хүүгийн орлого	487.41	8,561.78
120002	Бусад хүүгийн орлого	487.41	8,561.78
120003	Торгуулийн орлого	1,175,027.79	1,571,558.92
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,177,132.92	5,526,999.99
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	521,070.71	332,540.33
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	656,062.21	5,194,459.65
120009	Бусад орлого	1,484,003.67	1,543,712.86
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	19,722,899.46	30,428,331.10
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	14,095,855.85	27,981,494.80
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	20,553,152.54	8,793,109.25
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	1,222,150.98	468,581.49
122	Тусламжийн орлого	-	4,493,709.98
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	4,493,709.98
122130	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	4,470,709.98
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	25,000.00
122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	98,704.70
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	568,416.59
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	346,561.44
122136	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	-	3,432,027.26
122001	Бусад хандив тусламж /дотоод/	-	23,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	33,547,624.30	28,672,142.10
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого \УТ-ОН\	11,467,068.90	9,310,608.00
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн орлого \УТ-ОН\	22,080,555.40	19,361,534.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	11,790,387.74	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,611,208.64	-

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	7,891,117.80	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	427,200.14	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	292,890.71	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	3,179,179.10	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	3,179,179.10	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	76,189,003.57	89,913,681.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	76,189,003.57	73,733,496.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	74,316,162.68	72,198,761.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	19,913,126.42	22,475,907.27
210101	Үндсэн цалин	11,682,054.06	12,971,423.35
210102	Нэмэгдэл	6,947,608.48	7,718,448.46
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	247,979.15	448,349.37
210104	Урамшуулал	882,451.78	1,176,808.97
210105	Гэрээт ажлын хөлс	153,032.95	160,877.12
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,623,783.47	3,411,144.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,786,176.13	2,353,029.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	242,625.68	265,552.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	103,897.75	148,920.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	108,199.23	129,919.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	382,884.67	513,721.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,271,402.98	17,563,609.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	942,966.50	1,583,917.19
210302	Түлш, халаалт	11,924,186.81	13,930,685.29
210303	Цэвэр, бохир ус	807,111.49	974,963.48
210304	Байрны түрээс	597,138.19	1,074,044.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,181,040.35	1,067,021.60
210401	Бичиг хэрэг	155,834.10	144,730.77
210402	Тээвэр, шатахуун	821,507.60	754,388.63
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	92,988.96	106,933.79
210404	Ном, хэвлэл	38.00	5,090.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,151.96	8,869.70
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	27,701.86	24,023.64
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,061.22	1,962.77
210408	Бараа материал акталсны зардал	75,756.65	21,022.29
2105	Нормативт зардал	522,822.46	290,277.06
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	420,596.85	246,062.22
210502	Хоол, хүнс	65,076.00	26,718.83
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,149.61	17,496.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	507,170.00	666,361.36

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	38,188.04	7,802.20
210602	Тавилга	70,006.93	63,875.35
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	810.73	4,931.00
210604	Урсгал засвар	398,164.30	589,752.81
2107	Томилолт, зочны зардал	320,290.64	285,476.54
210702	Дотоод албан томилолт	315,666.19	276,262.44
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	4,624.45	9,214.09
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,172,751.60	8,190,329.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,492,875.89	2,768,844.64
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,317.89	902.65
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,119.52	3,732.98
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,886.66	2,763.82
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	1,142.95	666.40
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,976.06	15,692.90
210807	Газрын төлбөр	1,592.49	1,449.77
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,068.80	449.17
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	358.40	118.80
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	30,173.57	113,411.40
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	254,328.05	184,347.88
210812	Санхүүгийн зардал /ТӨҮГ/	3,310,610.64	4,498,859.88
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	1,016,145.52	578,680.51
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	36,155.15	20,408.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,803,774.76	18,248,634.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,769,711.46	8,495,169.87
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	108,849.20	37,655.78
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	6,925,214.11	9,715,808.44
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,872,840.89	1,534,735.86
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	1,025,248.06
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	1,025,248.06
213101	Бусад засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	1,025,248.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,872,840.89	509,487.80
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	151,696.74	85,581.80
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	108,136.80	51,277.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	12,870.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	538,083.84	247,141.10
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,038,412.20	58,626.90
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	36,511.31	53,991.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	16,180,184.57
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	16,180,184.57
221001	Их засвар	-	16,180,184.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	34,029,231.83	(1,736,205.15)

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	-	-
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	22,378,287.35	722,476.15
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	52,155.84
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	33,140.00	11,598.56
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	21,480,991.61	651,932.75
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал	864,155.74	6,789.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(22,378,287.35)	(722,476.15)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>11,650,944.48</u>	<u>(2,458,681.30)</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	37,819,469.12	15,034,573.53	68,509,564.65	121,363,607.31
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			654,054.29	654,054.29
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	37,819,469.12	15,034,573.53	69,163,618.94	122,017,661.59
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	42,280.20	-	42,280.20
C05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	1,167,828.56	-	-	1,167,828.56
C09	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	11,650,944.48	11,650,944.48
C10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	38,987,297.68	15,076,853.73	80,814,563.42	134,878,714.84
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	38,987,297.68	15,076,853.73	80,814,563.42	134,878,714.84
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	2,069,035.13	(51,909.20)	426,009.03	2,443,134.96
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	41,056,332.82	15,024,944.53	81,240,572.45	137,321,849.80
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	21,438.93	-	21,438.93
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Өмчид гарсан өөрчлөлт	7,000,959.33	-	-	7,000,959.33
D09	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	(2,458,681.30)	(2,458,681.30)
D10	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	48,057,292.14	15,046,383.47	78,781,891.15	141,885,566.76

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайланг оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>101,816,782.02</u>	<u>99,174,432.43</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	33,641,224.45	34,652,263.67
110	Орлогын албан татвар	29,087,249.99	29,686,383.48
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	30,049,955.99	31,303,422.25
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	21,686,105.58	25,649,530.55
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,532,448.58	664,290.09
110003	Хөрөнгийн орлого	1,920,962.24	4,338,368.09
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	910,439.59	648,528.51
110008	Шууд бус орлого	-	2,705.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(1,684,958.22)	(2,435,370.84)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(1,684,958.22)	(2,435,370.84)
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	722,252.23	818,332.07
110301	ААН-ын орлогын албан татвар	722,252.23	818,332.07

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

113	Хөрөнгийн албан татвар	1,690,121.58	2,098,019.39
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	524,157.45	782,690.03
113002	Бууны албан татвар	55,446.00	47,950.50
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	841,645.44	1,003,580.52
113004	Малд ногдуулах албан татвар	268,872.69	263,798.35
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,863,852.87	2,867,860.79
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	795,307.23	794,581.34
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	727,074.13	655,120.21
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	39,627.15	95,127.82
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	28,605.95	44,333.30
1181	Газрын төлбөр	469,417.39	559,435.58
118101	Газрын төлбөр	469,417.39	414,184.62
118102	Дуудлага худалдаа	-	145,250.95
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,599,128.26	1,513,843.88
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	35,539.94	39,632.66
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	1,544,856.44	1,443,952.45
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	18,726.14	30,258.78
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	5.73	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	56,569,339.35	64,522,168.76
120	Нийтлэг татварын бус орлого	23,021,715.05	31,379,740.68
1201	Хүүгийн орлого	487.41	-
120002	Бусад хүүгийн орлого	487.41	-
120003	Торгуулийн орлого	1,175,027.79	1,571,558.92
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,651,252.48	1,983,302.05
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,513,311.45	1,011,463.36
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,137,941.03	971,838.69
120009	Бусад орлого	1,484,003.67	1,539,909.68
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	15,970,321.79	26,256,703.38
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/	1,740,621.91	28,266.65
122	Тусламжийн орлого	-	4,470,285.98
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	4,470,285.98
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	4,470,285.98
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		25,000.00
122132	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		113,863.53
122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		553,257.75
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		346,137.44
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		3,432,027.26

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	33,547,624.30	28,672,142.10
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого \УТ-ОН\	11,467,068.90	9,310,608.00
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн орлого \УТ-ОН\	22,080,555.40	19,361,534.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	11,606,218.23	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,611,208.64	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	7,891,117.80	
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	427,200.14	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	292,890.71	
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2,995,009.58	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,995,009.58	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>71,471,642.59</u>	<u>68,616,518.31</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	71,471,642.59	68,616,518.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	69,598,801.70	67,129,933.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	22,565,231.42	27,497,297.25
210101	Үндсэн цалин	10,746,317.99	14,715,690.53
210102	Нэмэгдэл	7,441,101.35	8,713,914.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	349,120.12	583,427.00
210104	Урамшуулал	978,911.39	1,264,528.74
210105	Гэрээт ажлын хөлс	142,885.80	150,491.63
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	2,906,894.79	2,069,245.13
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,435,054.35	3,300,552.25
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,687,747.51	2,262,273.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	204,217.54	257,858.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	100,228.17	139,024.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	99,730.06	124,742.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	403,915.14	516,654.20
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	939,215.94	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,015,056.14	17,215,786.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	939,981.78	1,545,081.01
210302	Түлш, халаалт	11,371,380.11	13,227,774.96
210303	Цэвэр, бохир ус	799,838.91	976,793.16
210304	Байрны түрээс	586,138.19	1,070,544.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	317,717.14	395,593.11
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,497,961.54	3,060,216.13
210401	Бичиг хэрэг	128,229.36	74,317.56
210402	Тээвэр, шатахуун	780,126.12	582,587.55
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	94,781.03	105,692.46
210404	Ном, хэвлэл	-	5,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,827.76	5,304.40

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	30,317.18	40,234.49
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	1,255,330.39	1,902,540.41
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	203,349.72	344,539.26
2105	Нормативт зардал	515,790.73	283,192.18
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	405,908.43	236,819.05
210502	Хоол, хүнс	71,952.00	27,085.83
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,930.30	19,287.30
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	466,501.17	667,583.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	43,568.30	12,430.30
210602	Тавилга	2,000.00	450.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,496.30	750.90
210604	Урсгал засвар	419,436.58	653,952.72
2107	Томилолт, зочны зардал	304,581.27	257,842.57
210702	Дотоод албан томилолт	295,008.42	242,580.32
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	9,572.85	15,262.25
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,824,663.28	5,786,474.66
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,491,309.29	2,478,557.10
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,529.80	909.35
210803	Даатгалын үйлчилгээ	8,157.68	2,583.57
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	4,643.94	1,533.31
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	1,120.90	681.30
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,986.74	19,753.30
210807	Газрын төлбөр	3,624.43	570.90
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	626.55	46.30
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	703.10	515.80
210815	Хүүний төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/	7,352.10	665.54
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	1,374,355.84	1,072,692.81
210817	Даатгалын төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/	14,474.56	13,988.50
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	1,898,778.35	2,193,976.88
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,973,961.79	9,060,988.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,862,120.44	9,026,575.23
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	111,841.35	34,413.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,872,840.89	1,486,584.46
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	1,025,248.06
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	1,025,248.06
213101	Бусад засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		1,025,248.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,872,840.89	461,336.40
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	151,696.74	58,491.80
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	108,136.80	68,285.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	538,083.84	247,141.10
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,038,412.20	67,860.90

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	36,511.31	19,557.60
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>30,345,139.43</u>	<u>30,557,914.12</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	8,197.36
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого		8,197.36
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	30,236,568.94	31,961,465.82
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	30,236,568.94	31,961,465.82
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	30,236,568.94	31,961,465.82
220001	Барилга байгууламж	3,123,700.15	3,017,083.74
221001	Их засвар	2,720,313.33	4,793,638.43
222001	Тоног төхөөрөмж	1,030,155.86	1,056,376.27
223001	Бусад хөрөнгө	12,979,352.35	6,053,898.57
225103	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	8,970,400.01	16,580,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,412,647.25	460,468.81
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(30,236,568.94)</u>	<u>(31,953,268.46)</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх		
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	172,252.23	-
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	172,252.23	
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>(172,252.23)</u>	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(63,681.74)	(1,395,354.34)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	9,334,402.20	9,270,720.47
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,270,720.47	7,875,366.13

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1 Үндсэн мэдээлэл

3.1.1 Аудит хийсэн үндэслэл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 20 дугаар зүйлийн 20.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасныг тус тус үндэслэн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийв.

3.1.2 Аудитын зорилт хамрах хүрээ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг УСНББОУС, СТОУС, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалд нийцүүлэн үнэн зөв илэрхийлсэн эсэхэд

дүгнэлт гаргаж, үндэслэлтэй баталгаагаар хууль тогтоох байгууллагыг хангахад энэхүү аудитын зорилт чиглэсэн.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан иж бүрэн бөгөөд үнэн зөв болохыг тодорхойлсон батламж мэдэгдэл, тайлбар, нэмэлт тодруулгуудад Аудитын олон улсын стандарт, Төрийн аудит MNS 6817-4:2020 санхүүгийн аудитын зарчимд заасны дагуу аудитын горим, сорилыг төлөвлөж, хэрэгжүүлсэн.

Төрийн аудитын газар нь Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийж, дүгнэлт гаргахын өмнө Төрийн аудитын тухай хууль болон Төсвийн тухай хуулийн дагуу төсвийн захирагчид, орон нутгийн тусгай сангууд, орон нутгийн өмчит, тэдгээрийн оролцоотой хуулийн этгээдийн 2025 оны санхүүгийн тайланд аудит хийж, дүгнэлт гаргасан болно.

3.1.3 Аудитын арга зүй

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй баталгаа олж авахын тулд санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхэд баримталсан бодлого, зарчмыг үнэлж, санхүүгийн тайлангийн батламж мэдэгдлүүдийг үндсэн шалгуур болгон хяналтын сорил, шинжилгээний горим гүйцэтгэж, түүврээр ажил гүйлгээ, тооцооллыг давтан шалгаж үнэлгээ өгөв.

Төрийн аудитын байгууллагаас 2025-2026 онд гүйцэтгэх аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл, мөн санхүү, төсөв, нийтийн өмчтэй холбоотой хууль тогтоомж болон бусад эрх зүйн актын хэрэгжилт, тэдгээрийн нийцэл зэрэг асуудлуудыг тусгайлан авч үзэж, үр дүнг тайланд тусгасан.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Назгүл, аудитор Б.Үүрийнтуяа, М.Айнур, Ж.Назгүл, Х.Еркебулан нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер, дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Х.Женисбек хэрэгжүүлсэн.

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг 2026 оны 4 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 764/8 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.1.4 Материаллаг байдлын түвшин

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд төсвийн байгууллага, төрийн сан, орон нутгийн тусгай сан, орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн тул материаллаг байдлын түвшнийг төлөвлөлтийн үе шатанд Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардал 76,189.0 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 761.8 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 70 хувиар буюу 533.3 сая төгрөгөөр тогтоосон. Аудитын явцад материаллаг байдлыг дахин хянаж, шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал 11,985.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн тул гүйцэтгэх шатанд материаллаг байдлыг санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 88,174.0 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 899.0 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 70 хувиар буюу 629.3 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон.

3.2 САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГ НЭГТГЭХЭД БАРИМТАЛСАН АРГАЧЛАЛ, ЗАРЧИМ

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аймгийн Засаг дарга Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.2, 54.4 дэх заалтын дагуу Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэн, хуулийн хугацаанд Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хамрагдсан байгууллагуудын хоорондын өр төлбөр, авлага, ажил гүйлгээний давхардсан дүнг төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангаар 29,425.4 сая төгрөгөөр, ерөнхийлөн захирагчийн тайлангаар 105,815.4 сая төгрөгөөр нийт 135,240.9 сая төгрөгөөр тус тус устгах бичилт хийсэн. Устгах бичилтийн дүнг байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харуулсан байна.
- Төсвийн байгууллага, орон нутгийн тусгай сан, төрийн сан, орон нутгийн өмчит, тэдгээрийн оролцоотой хуулийн этгээд гэсэн төрлөөр ангилан тайлагнасан байна.
- Засгийн газрын 2025 оны 37 дугаар тогтоолыг үндэслэн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын жагсаалтад Архивын хэлтсийг нэмж аймгийн Засаг даргын 2025 оны А/121 дүгээр захирамжаар бүтэц орон тоог шинэчлэн баталсан байна.

3.2.1 Тайланг илэрхийлсэн мөнгөн нэгж

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсэгт заасны дагуу үндэсний мөнгөн тэмдэгт төгрөгөөр илэрхийлжээ.

3.2.2 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн бүтэц, бүрэлдэхүүн

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яамны finperform.mof.gov.mn программаар нэгтгэн гаргасан бөгөөд дараах бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна.

А. Үндсэн тайлан	Б. Байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн	В. Санхүүгийн
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	Байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан тодруулгууд	НББ-ийн бодлого, зарчим 3-20 дугаар
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	Байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	1а, 1б, 2а, 2б
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	Байгууллагын төрлөөрх нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	Байгууллагын төрлөөрх нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	

Аймгийн ТЭЗ-ийн санхүүгийн тайлан, тодруулгын бүрэлдэхүүн, иж бүрдлийг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.1, 54.2, 54.3, 54.4-т заасан шаардлагын дагуу хангаж, ирүүлсэн.

3.3 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН ТАЛААР

3.3.1 Санхүүгийн байдлын нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар нийт хөрөнгө болон өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн 154,846.2 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 10,670.1 сая төгрөгөөр буюу 7.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Хүснэгт №1. Нийт хөрөнгө ба нийт өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмч

Тайлангийн үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	18,813.60	20,258.10	1,444.50	13.1
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	125,362.50	134,588.10	9,225.60	86.9
Нийт хөрөнгийн дүн	144,176.10	154,846.20	10,670.10	100
Нийт өр төлбөр	9,297.40	12,960.60	3,663.20	8.4
Цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	134,878.70	141,885.60	7,006.90	91.6
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	144,176.10	154,846.20	10,670.10	100

Эх сурвалж: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, нөөцийн бараа, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, засгийн газрын хувь оролцоо данснуудад өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Нийт хөрөнгө өмнөх оноос 10,670.1 сая төгрөгөөр өсөхөд тайлант онд УТХО болон ОНХО, аймаг, сумын ОНХС-гийн санхүүжилтээр бэлтгэгдсэн хөрөнгө нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

3.3.2 Санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар үйл ажиллагааны нийт үр дүн -2,458.7 сая төгрөг гарсан байна. Үүнд:

Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүн -671.3 сая төгрөгийн, төрийн сангийн үйл ажиллагааны үр дүн -694.6 сая төгрөгийн, төсөл сангийн үйл ажиллагааны үр дүн -918.5 сая төгрөгийн, орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд -174.3 сая төгрөгийн үр дүнтэй гарсан байна.

3.3.3 Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн нэгтгэсэн тайлангаар Засгийн газрын хувь оролцоо 9,070.0 сая төгрөгөөр өсөж, хуримтлагдсан үр дүн 2,032.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.

3.3.4 Мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайланд мөнгөн орлого 99,174.4 сая төгрөг, зарлага 68,600.5 сая төгрөг байна.

4. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

4.1 МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 7,875.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 1,395.3 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №2. Мөнгөн хөрөнгө дансны ангилал, байгууллагын төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	13.8	0	(13.80)	0

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Банканд байгаа бэлэн мөнгө	9,256.90	7,875.37	(1,381.53)	100
Дүн	9,270.70	7,875.37	(1395.33)	100
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр				
Төсөвт байгууллага	3,986.60	4,488.20	501.60	57
Төсөл/ сан	735.70	542.61	(193.09)	6.9
Төрийн сан	2,802.70	2,111.04	(691.66)	26.8
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	1,745.70	733.52	(1,012.18)	9.30
Дүн	9,270.70	7,875.37	(1,395.33)	100

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл буурсан нь оны эцэст төсөвт байгууллагын дансны үлдэгдэл 501.6 сая төгрөгөөр өсөж, төсөл сангийн үлдэгдэл 193.0 сая төгрөгөөр, төрийн сангийн дансны үлдэгдэл 691.7 сая төгрөгөөр, аж ахуй нэгжийн дансны үлдэгдэл 1,012.2 сая төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

Оны эцсийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийн 7,875.3 сая төгрөг нь банканд байгаа бэлэн мөнгө бөгөөд гадаад валютаар байршсан мөнгөн хөрөнгө байхгүй байна.

Мөнгөн хөрөнгийн банканд байгаа 7,875.3 сая төгрөгийн үлдэгдлийн 7,141.8 сая төгрөг нь төрийн сангийн үлдэгдэл, 733.5 сая төгрөг нь арилжааны банкны үлдэгдэл байна. Үүнээс 4,488.2 сая төгрөг нь төсөвт байгууллагын, 542.6 сая төгрөг нь төсөл сангийн, 2,111.0 сая төгрөг нь төрийн сангийн харилцах дансны үлдэгдэл, 733.5 сая төгрөг нь орон нутгийн өмчит газруудын дансны үлдэгдэл байна.

Хүснэгт №3. Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	/сая төгрөгөөр/ Дүнд эзлэх хувь
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	9,256.90	7,875.37	(1,381.53)	100
Төрийн сангийн харилцах	7,525.00	7,141.86	(383.14)	90.7
Арилжааны банк дахь харилцах	1,731.90	733.51	(998.39)	9.3
Дүн	9,256.90	7,875.37	(1,381.53)	100

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн нийт үлдэгдлийн 90.7 хувийг төрийн сангийн, 9.3 хувийн арилжааны банкны харилцахын үлдэгдэл эзэлж байна.

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 7,141.8 сая төгрөгийн 2,111.0 сая төгрөг нь орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын дансны, 3,160.4 сая төгрөг нь ОНХС-ийн, 1,147.5 сая төгрөг нь Хоршоо хөгжүүлэх сангийн, 203.8 сая төгрөг нь Замын сангийн, 509.8 сая төгрөг нь Хөрөнгө оруулалтын барьцаа дансны үлдэгдэл, 9.3 сая төгрөг нь төсөвт байгууллагуудын дансны үлдэгдэл байна.

Арилжааны банк дахь харилцах мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 733.5 сая төгрөг нь 3 ОНӨААН болон 1 сумын ЭЭС-гийн дансны үлдэгдэл байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ТЭЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой зөрчил илрээгүй байна.

4.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 7,469.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 700.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Өмнөх онтой харьцуулахад ажиллагсадтай холбогдсон авлага 16.2 сая төгрөгөөр, зээлийн хүүгийн авлага 9.2 сая төгрөгөөр, орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын татвар, НДШ-ийн авлага 312.9 сая төгрөгөөр, байгууллагаас авах авлага 57.1 сая төгрөгөөр, хувь хүмүүсээс авах авлага 41.9 сая төгрөгөөр, зээлийн авлага 563.6 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн дүнтэй байна.

Хүснэгт №4. Авлагын үлдэгдэл төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Ажиллагчтай холбогдсон авлага	43.24	59.42	16.18	0.80
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	669.74	369.13	-300.61	4.94
Татаас, санхүүжилтийн авлага			0	0.00
Зээлийн хүүгийн авлага	49.57	58.84	9.27	0.79
Дансны авлага /ТӨҮГ/			0	0.00
Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		312.93	312.93	4.19
Бусад авлага	3,104.13	3,203.09	98.96	42.88
Байгууллагаас авах авлага	3,059.92	3,117.02	57.1	41.73
Хувь хүмүүсээс авах авлага	44.21	86.07	41.86	1.15
Зээлийн авлага	2,902.46	3,466.04	563.58	46.40
Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	250.4	250.4	0	3.35
Хувь хүмүүст олгосон зээл	2,652.06	3,215.64	563.58	43.05
Дүн	6,769.14	7,469.45	700.31	100.00
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр				
Төрийн сан	856.11	853.14	-2.97	11.42
Төсөвт байгууллага	1,812.59	2,198.07	385.48	29.43
ОНӨҮГ	3,091.68	3,197.34	105.66	42.81
Төсөл/ сан	1,008.76	1,220.90	212.14	16.35
Дүн	6,769.14	7,469.45	700.31	100.00

Эх сурвалж: Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Татвар, НДШ-ийн авлагын 312.9 сая төгрөгийг Цахилгаан шугам сүлжээний газрын татвар, НДШ-ийн авлага эзэлж байна. Байгууллагаас авах авлагын үлдэгдэл нэмэгдэхэд Цахилгаан шугам сүлжээний газрын авлага 51.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.

Өрхийн эмнэлгүүдийн авлага 258.3 сая төгрөгөөр, “Суат” ХХК- ны авлага 45.8 сая төгрөгөөр, Алтай сумын эргэлтийн эмийн сангийн авлага 0.4 сая төгрөгөөр буурсан нь төлбөртэй үйлчилгээний авлага 300.6 сая төгрөгөөр буурахад нөлөөлжээ. Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон авлагын дүн 250.4 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Аймгийн ТЕЗ-ийн байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтээр нийт авлагын үлдэгдлийн 11.4 хувь буюу 853.2 сая төгрөгийг төрийн сангийн, 29.4 хувь буюу 2,198.1 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагын, 42.8 хувь буюу 3,197.3 сая төгрөгийг аж ахуйн нэгжийн, 16.4 хувь буюу 1,220.9 сая төгрөгийг төсөл, сангийн авлага эзэлж байна.

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

Төсөл сангийн авлага буюу зээлийн авлага бодит байдлаар 3,215.6 сая төгрөг байгаа боловч 1220.9 сая төгрөг нь төсөл сангийн авлагаар бүртгэгдэж, үлдсэн хэсэг нь төсөвт байгууллагын авлагын үлдэгдлээр буруу тайлагнасныг залруулж ажиллахыг зөвлөмж болгов.

Сумуудын хоршоо хөгжүүлэх сангаас хувь хүмүүст олгосон зээлийн авлага өмнөх оноос 563.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №5. Авлагын үлдэгдэл сумаар

<i>/сая төгрөгөөр/</i>					
Д/Д	Сумын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
1	Алтай	162.0	220.0	58.0	6.84
2	Алтанцөгц	111.1	171.6	60.5	5.34
3	Баяннуур	238.1	199.2	-38.9	6.19
4	Бугат	107.3	122.7	15.4	3.82
5	Булган	169.7	170.3	0.6	5.30
6	Буянт	151.2	137.2	-14.0	4.27
7	Дэлүүн	94.4	260.1	165.7	8.09
8	Ногооннуур	163.6	107.2	-56.4	3.33
9	Сагсай	157.2	227.6	70.4	7.08
10	Толбо	142.2	129.5	-12.7	4.03
11	Улаанхус	221.1	392.3	171.2	12.20
12	Цэнгэл	350.8	287.4	-63.4	8.94
13	Өлгий	583.4	790.4	207.0	24.58
Нийт		2652.1	3215.5	563.4	100.00

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хувь хүмүүст олгосон зээлийн авлагын дүн нийт дүнгээр 563.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэхэд Алтай, Алтанцөгц, Бугат, Булган, Дэлүүн, Сагсай, Улаанхус, Өлгий сумуудын зээлийн авлага 0.6-207.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн. Баяннуур, Буянт, Ногооннуур, Толбо, Цэнгэл сумуудын зээлийн авлага 14.0-63.4 сая төгрөгөөр буурсан нь нэмж зээл олгоогүй, зээлийн эргэн төлөлт нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт: Цэнгэл сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан хугацаа хэтэрсэн 37.3 сая төгрөгийн найдваргүй зээлийн авлагыг шийдвэрлэж ажиллаагүй байна.

4.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эцсийн үлдэгдэл 14.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 29.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №6. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл

<i>/сая төгрөгөөр/</i>				
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	31.1	13.4	(17.70)	93.0
Төсөвт байгууллага	13.0	1.0	(12.00)	7.0
Дүн	44.1	14.4	(29.7)	100

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

“Суат” ХХК урьдчилгаа дансанд өмнөх онуудад 13.4 сая төгрөгийн төслийн хөрөнгөөр хийсэн ажлын өртгийг урьдчилж гарсан зардлаар бүртгэсэн нь барагдаагүй, Дэлүүн сумын ЗДТГ-ын 1.0 сая төгрөгийн урьдчилж гарсан зардал шинээр нэмэгдсэн нь тус сумын тухай цуврал нэвтрүүлэг хийлгэхээр “Хөх тэнгэрийн эсгий туургатан” ХХК-д гэрээ хийж урьдчилгаа олгосонтой холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт: ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар урьдчилгаа данстай холбоотой зөрчил гараагүй байна.

4.4 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын дансны оны эцсийн үлдэгдэл 4,726.0 сая төгрөг болж, оны эхнээс 2,134.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №7. Бараа материалын үлдэгдэл төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төсөвт байгууллага	1,428.60	1,510.90	82.30	31.97
Төсөл/ сан				
ОНӨҮГ	1,163.10	3,215.10	2,052.00	68.03
Дүн	2,591.70	4,726.00	2,134.30	100.00

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын бараа материалын үлдэгдэл 1,717.8 сая төгрөгөөр, төсөвт байгууллагуудын бараа материалын үлдэгдэл 416.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

ХАНГАМЖИЙН БАРАА МАТЕРИАЛ

Хүснэгт №8. Хангамжийн материал төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төсөвт байгууллага	1140.2	1473.3	333.1	69.03
Төсөл/ сан				
ОНӨҮГ	1103.8	660.9	-442.9	30.97
Дүн	2,244.00	2,134.20	-109.8	100

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хангамжийн бараа материалын үлдэгдэл 109.8 сая төгрөгөөр буурсан нь орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын хангамжийн бараа материал буурч, төсөвт байгууллагуудын хангамжийн бараа материалын үлдэгдэл нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын бараа материалын үлдэгдэл буурсан нь Цахилгаан шугам сүлжээний газар “Алтай таван богд, Хилийн 1, 2 заставын чиглэлд цахилгааны шугам татах” төслийг ашиглалтад оруулсантай холбоотой бараа материалын үлдэгдлээс зарцуулсантай холбоотой байна.

Хангамжийн бараа материалын үлдэгдлийн 75.6 хувийг буюу 1,614.6 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагуудын, 24.4 хувийг буюу 519.5 сая төгрөгийг орон нутгийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдийн материалын үлдэгдэл эзэлж байна.

Тайлант оны эцэст 12.0 сая төгрөгийн бичиг хэргийн, 663.8 сая төгрөгийн аж ахуйн, 503.8 сая төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, 112.9 сая төгрөгийн түлш, шатах тослох, 10.1 сая төгрөгийн

барилгын засварын, 1.8 сая төгрөгийн хүнсний, 829.7 сая төгрөгийн бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл байна.

МАЛ АМЬТАД

Мал амьтад дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 30.6 сая төгрөгөөр буурч 6.6 сая төгрөгийн үзүүлэлттэй байгаа нь Ногооннуур, Улаанхус сумдын Засаг даргын тамгын газар, аймгийн Байгаль орчны газрын дансанд бүртгэлтэй малын үлдэгдэл буурсантай холбоотой байна.

Нөөцийн бараа

Нөөцийн бараа дансны үлдэгдэл 172.9 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 35.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №9. Нөөцийн бараа данс байгууллагын төрлөөр

Үзүүлэлт	/сая төгрөгөөр/			
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төсөвт байгууллага	137.9	172.9	35.0	100
Дүн	137.9	172.9	35.0	100

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нөөцийн бараа дансанд 172.9 сая төгрөгийн аймаг, сумын ОНХС-гийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 5 сумын өвс, тэжээлийн нөөц, 15.3 сая төгрөгийн аймгийн ОНӨГ-ын дансанд бүртгэлтэй цэцэрлэгүүдэд олгох он дамжсан бараа материалын үлдэгдэл байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар бараа материалын данстай холбоотой 381.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрч албан шаардлага, зөвлөмж өгсөн байна. Үүнд:

- Улаанхус сумын засаг даргын тамгын газар, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нярвын бараа материалын тайлан гаргаагүй, агуулахын журналыг хангалтгүй хөтөлсөн.
- Баяннуур сумын засаг даргын тамгын газар 35.4 сая төгрөгийн өвс, тэжээлийн тооцоог баталгаажуулаагүй, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт хангалтгүй.
- Аймгийн Засаг даргын тамгын газар 118.9 сая төгрөгийн бараа материалын тооллого хийгээгүй, үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй.
- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар 216.7 сая төгрөгийн бараа материалын тооллого хийсэн боловч тооллогын бүртгэл хөтлөлт, баримтжуулалт хангалтгүй, хөрөнгийн тооллогын илтгэх хуудаст бараа материалын тооллогын дүнгийн талаар дурьдаагүй.
- Худалдан авах ажиллагааны газар 10.6 сая төгрөгийн бараа материалын тайлан ирүүлээгүй, НББ-ийг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн.

4.5 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 134,588.2 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 9,225.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Хүснэгт №10. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	<i>/сая төгрөгөөр/</i>	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Биет хөрөнгө	116,616.50	125,777.80	9,161.30	93.45
Биет бус хөрөнгө	8,746.10	8,810.40	64.30	6.55
Дүн	125,362.60	134,588.20	9,225.60	100.00
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр				
Төсөвт байгууллага	107,642.10	107,386.60	-255.50	79.79
Төсөл/ сан	0.3		-0.3	
Төрийн сан			0	
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	17,720.20	27,201.60	9,481.4	20.21
Дүн	125,362.50	134,588.20	9,225.70	100.00

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт үндсэн хөрөнгийн 79.8 хувийг төсөвт байгууллагын, 20.2 хувийг орон нутгийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдийн үндсэн хөрөнгө эзэлж байна.

Төсвийн хөрөнгөөр 710.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, хандиваар 745.6 сая төгрөгийн, үнэ төлбөргүй 654.2 сая төгрөгийн, бусад эх үүсвэрээс 17,373.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хүлээн авч, 654.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлэн авч, дахин үнэлгээний нэмэгдлээр 26.9 сая төгрөгийн, бүгд 19,511.1 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн ба акталсан 1,016.2 сая төгрөгийн, балансаас баланст шилжүүлсэн 655.7 сая төгрөгийн, бусад 35.2 сая төгрөгийн, дахин үнэлгээний хорогдлоор бууруулсан 49.4 сая төгрөгийн, бүгд 1,758.2 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө буурсан байна. Үндсэн хөрөнгөд нийтдээ 9,715.8 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсан байна.

Дуусаагүй барилга байгууламжийн талаар:

Дуусаагүй барилга дансанд 3,399.8 сая төгрөгийн хөрөнгө бүртгэлтэй ба өөрчлөлт ороогүй байна.

Орон нутгийн өмчийн газрын дансанд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2019 онд хийгдсэн 3,229.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтнй “1000, 900 айлын орон сууцны инженерийн шугам сүлжээ” барилга, байгууламж, Асрамжийн газрын 170.0 сая төгрөгийн барилга бүртгэлтэй байна. Энэ нь улсын комисс хүлээж аваагүй байгаатай холбоотой байна.

“1000, 900 айлын орон сууцны инженерийн шугам сүлжээ” байгууламж аймгийн ОНӨГ-ын дуусаагүй барилга байгууламж дансанд 2023 онд бүртгэгдсэн ба эзэмшигч, ашиглагч байгууллага тодорхойгүй учраас ТӨБЗГ-т 2024 онд Өлгий сумын ЗДТГ-ын дансанд шилжүүлэх саналыг хүргүүлсэн боловч хариу ирээгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ТЭЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой 868.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрч албан шаардлага, зөвлөмж өгсөн байна. Үүнд:

- *Бугат сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 14.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн үлдэгдлийн тооллого хийгдээгүй.*
- *Цагааннуур тосгоны Захирагчийн ажлын алба 594.5 сая төгрөгийн үлдэх өртөггүй хөрөнгийг акталж данснаас хасах арга хэмжээ аваагүй, жилийн эцсийн 170.0 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг*

бүрэн хийгээгүй.

- *Худалдан авах ажиллагааны газар 89.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн тайлан ирүүлээгүй, НББ-ийг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн.*

4.6 ӨР ТӨЛБӨР

Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл 12,960.6 сая төгрөг болж өмнөх оноос 3,663.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Өр төлбөрийн 80.3 хувийг богино хугацаат өр төлбөр, 19.7 хувийг урт хугацаат өр төлбөр эзэлж байна. Нийт өр төлбөрийн 42.3 хувийг орон нутгийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдийн, 57.7 хувийг төсөвт байгууллагуудын өр төлбөр эзэлж байна.

Хүснэгт №11. Нийт өр, төлбөр дансны ангилал, байгууллагын төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,728.57	10,401.86	3,673.29	80.3
Богино хугацаат зээлийн өглөг	568.84	568.84	0.00	4.4
Өглөг	6,159.73	9,833.02	3,673.29	75.9
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,568.81	2,558.81	-10.00	19.7
Урт хугацаат зээл	2,568.81	2,558.81	-10.00	19.7
Дүн	9,297.38	12,960.67	3,663.29	100.0
ОНӨҮГазар	4,929.70	5,481.65	551.95	42.3
Төрийн сан	1.5	1.8	0.30	0.0
Төсөвт байгууллага	4,366.18	7,477.22	3,111.04	57.7
Дүн	9,297.38	12,960.67	3,663.29	100.0

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЭЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Орон нутгийн төсөл сангуудын өглөг 2086.5 сая төгрөгөөр, орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж байгууллагуудын өглөг 615.0 сая төгрөгөөр, улсын төсвийн байгууллагуудын тогтмол зардлын өглөг 288.8 сая төгрөгөөр, орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын өглөг 683.0 сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж байгууллагын урт хугацаат өглөг 10.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл 10,401.9 сая төгрөг болж өмнөх оноос 3,673.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн. Богино хугацаат өр төлбөрийн 5.5 хувийг буюу 568.8 сая төгрөгийг богино хугацаат зээлийн өглөг, 94.5 хувийг буюу 9,833.0 төгрөгийг бусад өглөг эзэлж байна.

Хүснэгт №12. Нийт өр, төлбөр дансны ангилал, байгууллагын төрлөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	190.02	307.36	117.34	3.13
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	186.82	347.48	160.66	3.53
Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг			0	0.00
Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	1,029.37	2,149.66	1120.29	21.86

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

Зээлийн хүүгийн өглөг	33.9	33.9	0	0.34
Байгууллагад төлөх өглөг	4,641.06	6,700.54	2059.48	68.14
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	51.33	232.73	181.4	2.37
Татварын өглөг /ТӨҮГ/	24.57	38.06	13.49	0.39
НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	2.67	10.19	7.52	0.10
Дансны өглөг /ТӨҮГ/	-	13.1	13.1	0.13
Дүн	6,159.74	9,833.02	3673.28	100.00

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өглөг дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 3,673.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь ажилчидтай холбогдсон өглөг 117.3 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний зардлын өглөг 160.6 сая төгрөгөөр, хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг 1,120.3 сая төгрөгөөр, байгууллагад төлөх өглөг 2,059.4 сая төгрөгөөр, хувь хүмүүст төлөх өглөг 181.4, орон нутгийн өмчийн үйлдвэрийн газрын татварын өглөг 13.5 сая төгрөгөөр, НДШ-ийн өглөг 7.5 сая төгрөгөөр, дансны өглөг 13.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Сангийн яам улсын төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй уялдуулан оны сүүлийн саруудад хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийг хязгаарласнаас Орон нутгийн хөгжлийн сан, орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, замын сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээний өглөг 4,827.9 сая төгрөг болж өмнөх оноос 2,086.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь өр төлбөр нэмэгдэхэд нөлөөлсөн байна.

Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газруудын өр төлбөр 2,087.2 сая төгрөг болж өнгөрсөн оноос 615.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнд: ЦШСГ-ын өглөг 604.8 сая төгрөгөөр, “Хала-Өркени” ОНӨААТҮГ-ын өглөг 26.2 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, Суат” ХХК-ны өглөг 16.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

ЦШСГ-ын “Алтай таван богд, Хилийн цэргийн 1, 2 дугаар застав чиглэлийн цахилгааны шугам татах” төслийг ашиглалтад оруулахтай холбоотой үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос төслийн ажиллагаанд зарцуулснаас жилийн эцэст “Баруун бүсийн Эрчим хүчний систем” ТӨХК-д өглөгтэй гарсан, “Хала-Өркени” ОНӨААТҮГ цалин, НДШ, татвар, бусад үйл ажиллагааны өглөгтэй гарсан нь өглөг нэмэгдэхэд нөлөөлсөн байна.

Ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, эрүүл мэнд, соёлын байгууллагуудын тогтмол зардлын өглөг 288.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын өглөг 683.0 сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Үүнд: Сумдын ИТХ-ын өглөг 53.0 сая төгрөгөөр, аймаг, сумдын ЗДТГ-ын өглөг 346.4 сая төгрөгөөр, бусад төсөвт байгууллагуудын өглөг 291.0 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, сумын эргэлтийн эмийн сангийн өглөг 7.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Бусад төсөвт байгууллагуудын өглөг 291.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэнд Хот тохижуулах албаны 207.2 сая төгрөг өглөг нөлөөлсөн байна.

УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР

Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл 2,558.8 сая төгрөг болж өмнөх оноос 10.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №13. Урт хугацаат өр төлбөр байгууллагаар

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
			Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

"Суат" ХХК ОНӨААТҮГ	422.2	422.2	0	16.50
ЦШСГазар ОНӨААТҮГ	2,136.60	2,136.60	0	83.50
Хала-Өркени ОНӨААТҮГ	10.0	0	-10.0	0.00
Дүн	2,568.80	2,558.80	-10.0	100.00

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

“Суат” ХХК, ЦШСГ-ын урт хугацаат зээлийн үлдэгдэлд өөрчлөлт ороогүй байна. Сангийн яам “Суат” ХХК-ний урт хугацаат зээлийн төлбөрийг аймагт улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгээс жил бүр хэсэгчлэн төлүүлж байгаа бөгөөд энэ хэмжээгээр урт хугацаат зээлийг бууруулж, богино хугацаат зээлд шилжүүлэн бүртгэсэн ба аймгийн төрийн санд төлөх ёстой өр төлөгдөөгүй байна.

Цахилгаан шугам сүлжээний газарт Дэлхийн банкны “Цахилгааны шугамын шинэчлэл, алдагдал бууруулах” хөнгөлөлттэй зээлийн төслөөр 2009 онд хийгдсэн урт хугацаат хөрөнгө оруулалтын 2,136.6 сая төгрөгийн зээл бүртгэлтэй бөгөөд өр төлбөр дансны үлдэгдэлд өөрчлөлт ороогүй байна. “Хала-Өркени” ОНӨААТҮГ-ын Өлгий сумын Сум хөгжүүлэх санд төлөх 10.0 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Улаанхус сумын засаг даргын тамгын газар урьд оны халаалтын өглөгийг санхүүгийн тайланд өглөгөөр тусгаж харуулаагүй орхигдуулж, халаалтын зардалд гэрээнд тусгагдсан дүнгээс 4.6 сая төгрөгийг илүү шилжүүлсэн.
- Цагааннуур тосгоны Захирагчийн ажлын алба 6.8 сая өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй.

4.7 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 141,885.6 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 7,006.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №14. Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/ сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	38,987.30	48,057.30	9,070.00
Дүн	95,891.40	93,828.30	(2,063.10)
Өмнөх үеийн үр дүн	69,163.60	81,240.60	12,077.00
Тайлант үеийн үр дүн	11,650.90	(2,458.70)	(14,109.60)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	15,076.90	15,046.40	(30.50)
Дүн	134,878.70	141,885.60	7,006.90

Эх сурвалж: Баян-Өлгий аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн 8,762.7 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, төсөвт байгууллагын 2,006.3 сая төгрөгөөр буурсан байна.

ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын ерөнхий чиглэлийн судалгааны талаар

1. Унаа, хоолны хөнгөлөлт

Аймгийн Засаг даргын харьяа 16 төсөвт байгууллага нэг хүнд ногдох өдрийн хоолны зардлыг 1.4-30.0 мянган төгрөгийн хооронд, ЦШСГ нэг хүнд ногдох өдрийн хоолны зардлыг 6.0 мянган төгрөг, унааны зардлыг 2.5 мянган төгрөгөөр олгосон байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагуудын хоолны зардлын батлагдсан төсөв 826.1 сая төгрөг, гүйцэтгэлээр 811.5 сая төгрөг зарцуулж, 14.6 сая төгрөгийг хэмнэсэн байна.

Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Орон нутгийн өмчийн газар, Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар, Сум дундын ойн анги, Худалдан авах ажиллагааны газар, Өлгий сумын ЗДТГ, ЦШСГ зэрэг байгууллагууд хоолны зардлын батлагдсан төсвийг нийтдээ 74.4 сая төгрөгөөр хэмнэсэн байна.

Хоолны зардлын батлагдсан төсвийг аймгийн ЗДТГ 16.1 сая төгрөгөөр, Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газар 11.4 сая төгрөгөөр, Орон нутгийн олон нийтийн радио, телевиз 0.2 сая төгрөгөөр, Өлгий сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 0.3 сая төгрөгөөр, "Суат" ХХК 31.8 сая төгрөгөөр тус тус хэтрүүлсэн байна.

2. Гадаад томилолт, арга хэмжээ:

Төсөвт байгууллагуудад гадаад томилолтын зардал батлагдаагүй боловч дотоод албан томилолт /210702/, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж /210801/, бараа үйлчилгээний бусад зардал /210901/-аас аймгийн ИТХ 5.0 сая төгрөгийг, Өлгий сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 5.0 сая төгрөгийг, Өлгий сумын ЗДТГ 6.8 сая төгрөгийг, Ногооннуур сумын ЗДТГ 24.5 сая төгрөгийг нийт 41.3 сая төгрөгийг гадаад томилолтын 11 арга хэмжээнд зарцуулсан байна.

ЦШСГ нь гадаад томилолтын зардалд 7.9 сая төгрөгийг баталж 1 арга хэмжээнд зарцуулжээ.

3. Төрд учирсан хохирлыг барагдуулахтай холбоотой гарсан зардлын судалгаа:

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 30-ны өдрийн А/64 дүгээр захирамжаар аймгийн Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүгчийн 130/ШШ2024/00440, 130/ШШ2024/00603 дугаартай шийдвэрүүдийг үндэслэж Цэнгэл сумын Засаг даргаар ажиллаж байсан А-гийн ажилгүй байсан хугацааны цалинд 30.1 сая төгрөгийг аймгийн Засаг даргын ангилагдаагүй нөөц хөрөнгийн төсвөөс шилжүүлэн барагдуулсан байна.

4. Мэдээлэл технологи биет бус хөрөнгө

ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын дансанд санхүүгийн тайлангийн "Acolous", "CTS" программ, Unicus, Апекс, Payroll цалингийн программ болон байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой бусад программыг ашиглаж байна.

"Acolous" программ 20 байгууллагад байгаагаас 7 байгууллага ашиглаагүй, "CTS" программаар тайлан гаргасан. 18 байгууллага "CTS" программ байгаагаас 6 байгууллагаас бусад нь ашигласан байна.

5. Хурал цуглаан форум:

Орон нутгийн харьяа байгууллагуудаас Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газар 6.6 сая төгрөгийн 2 арга хэмжээ, Дэлүүн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 5.6 сая төгрөгийн 1 арга хэмжээг, Цэнгэл сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 18.6 сая төгрөгийн 1 арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 4 арга хэмжээнд 23.5 сая төгрөг зарцуулсан байна.

6. ОНӨҮГ-ын талаар

Орон нутгийн өмчийн Цахилгаан шугам сүлжээний газар 96 орон тоогоор 3,491.2 сая төгрөгийг цалингийн зардал зарцуулсан. Борлуулалтын орлого 32,912.3 сая төгрөг, зардал 32,728.7 сая төгрөг ба 183.7 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Цахилгаан шугам сүлжээний газрын нийт хөрөнгө нь 29,090.1 сая төгрөг, өр төлбөр 4,133.1 сая төгрөг, 26.0 сая төгрөгийн найдваргүй авлагатай байна.

Суат ХХК нь 91 орон тоонд 1,516.0 сая төгрөгийн цалингийн зардал зарцуулсан. Борлуулалтын орлого 2,555.2 сая төгрөг, зардал 2,766.6 сая төгрөг ба 211.4 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан. Нийт хөрөнгө нь 9,398.3 сая төгрөг, 1,045.2 сая төгрөгийн өглөгтэй

байна.

Тус компани нь Бүгд Найрамдах Польш Улсын Засгийн газар, МУЗГ-ын хоорондын нөхцөлт зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн хөрөнгөөр Өлгий сумын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг барьж 2025 оны 08 дугаар сард ашиглалтад оруулсантай холбоотой шинээр бий болсон орон тооны цалин, ашиглалтын зардал нэмэгдсэн нь алдагтай гарахад нөлөөлсөн байна.

Баян-Өлгий аймгийн "Хала өркени" ААТҮГ нь 1 орон тоонд 17.0 сая төгрөгийн цалингийн зардал зарцуулсан. Борлуулалтын орлого 73.6 сая төгрөг, зардал 187.9 сая төгрөг ба 114.3 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан. Нийт хөрөнгө нь 920.1 сая төгрөг, 20.9 сая төгрөгийн найдваргүй авлагатай, 36.6 сая төгрөгийн өглөгтэй байна.

Өрхийн эрүүл мэндийн 4 төв нь 87 орон тоонд 2,275.0 сая төгрөгийн цалингийн зардал зарцуулсан. Нийт орлого нь 3,500.9 сая төгрөг, нийт зардал нь 3,522.2 сая төгрөг ба 3 өрхийн эрүүл мэндийн төв 36.6 сая төгрөгийн ашигтай, 1 өрхийн эрүүл мэндийн төв нь 58.0 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж нийт 258.3 сая төгрөгийн өр төлбөртэй байна.

7. Орон тооны цомхотголын талаар

Ерөнхий чиглэлийн судалгааны дүнгээс харахад ТЕЗ-ийн харьяа 37 төсөвт байгууллага 107 орон тоог цомхотгосон байна.

8. Хэвлэл мэдээллийн талаар

Аймгийн ЗДТГ нь бараа үйлчилгээний зардлаас "Дербес" ХХК-тай "Мэдээ мэдээлэл, реклам, сурталчилгаа, бүтээл, шууд дамжуулалт, дүрстэй болон үгэн зарыг харилцан тохиролцсон хуваарийн дагуу нэвтрүүлж гэрээнд заасан төлбөр төлж хамтран ажиллах" нэг жилийн хугацаатай гэрээ байгуулж, гэрээний дагуу 8.0 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Дэлүүн сумын ЗДТГ "Хөх тэнгэрийн эсгий туургатан" телевиз цуврал нэвтрүүлэг явуулах 3.0 сая төгрөгийн гэрээ байгуулж, 1.0 сая төгрөгийг шилжүүлж, өглөгтэй гарсан байна.

4.8 ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН БОЛОН ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДЫН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

ТЕЗ-ийн харьяа орон нутгийн төсвийн шууд захирагч, аж ахуй нэгж, төвлөрүүлэн захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн талаар:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 37 төсвийн байгууллага, 29 тусгай сан /ОНХС, ХХС/, орон нутгийн өмчит аж ахуйн 9 нэгж, 14 сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, нийт 89 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудаас 32 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, 54 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан. Булган сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан, Барилга захиалагчийн алба санхүүгийн тайлангаа ирүүлээгүй.

Аудитын дүнгээр 27 байгууллагын санхүүгийн тайланд "Өөрчлөлтгүй", 4 байгууллагын санхүүгийн тайланд санхүүгийн тайланд "Хязгаарлалтай" дүгнэлт өгч, Булган сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан.

Аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийтдээ 15,169.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч, үүнээс 12,248.7 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 39.4 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 4,655.2 сая төгрөгийн албан шаардлага, 2,608.2 сая төгрөгийн зөвлөмж өгч, албан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн нэг албан тушаалтанд сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

Орон нутгийн төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар:

Аймгийн ТЭЗ-ийн харьяа 37 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн 16-д нь дүгнэлт гаргаж, 21 төсвийн шууд захирагч, орон нутгийн 28 тусгай сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулан баталгаажуулсан. Үүнээс 14 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт, Ногооннуур сумын Засаг даргын тамгын газар, Цагааннуур тосгоны захирагчийн албаны санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн. Булган сумын ХХС-гийн санхүүгийн тайланг ирүүлээгүй тул аудитад хамрагдаагүй.

ТШЗ-дын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 9,194.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 4,727.0 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 39.4 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 2,689.7 сая төгрөгийн албан шаардлага, 1,738.2 сая төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлсэн.

Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар:

Орон нутгийн өмчийн 2 аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, 6 аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан. Барилга захиалагчийн алба санхүүгийн тайлангаа ирүүлээгүй тул аудитад хамрагдаагүй. ЦШСГ, “Суат” ХХК-ны санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгч “Хала өркени” ОНӨААТҮГ, Өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Аудитын дүнгээр нийт 751.2 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 38.8 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 1.5 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 644.6 сая төгрөгийн албан шаардлага, 66.3 сая төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлсэн.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар:

ТЭЗ-ийн харьяа 13 сум, 1 тосгоны төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийсэн.

Алтай, Алтанцөгц, Баяннуур, Бугат, Буянт, Дэлүүн, Сагсай, Толбо, Улаанхус, Цэнгэл, Өлгий сумын ТТЗ-дын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт, Ногооннуур сум, Цагааннуур тосгоны төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгч, Булган сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчдын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүнгээр 7,355.0 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч 7,355.0 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 15 зөвлөмж хүргүүлж, 1 албан тушаалтанд сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага өгсөн байна.

ТЭЗ-ийн харьяа Боловсрол, Эрүүл мэнд, Соёлын салбарын байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүнгийн талаар:

Боловсролын салбарын 104 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд аудит хийгдэснээс 65 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, 39 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж баталгаажуулсан.

Аудитын дүнгээр 58 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн, Алтай, Бугат сумуудын ерөнхий боловсролын сургууль, Өлгий сумын ерөнхий боловсролын 8 дугаар сургууль, Өлгий сумын хүүхдийн 2, 8, 14 дүгээр цэцэрлэгийн санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Боловсролын салбарын байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 38,379.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч 20,789.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 114.0 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 6,707.9 сая төгрөгийн албан шаардлага, 10,767.0 сая төгрөгийн

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

121 зөвлөмж өгч албан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн нэг албан тушаалтанд сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.

Эрүүл мэндийн салбарын 17 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд аудит хийснээс 6 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, 11 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Аудитын дүнгээр 4 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт, Дэлүүн, Цэнгэл сумуудын Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 17,434.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч 9,174.8 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 2.9 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 493.9 сая төгрөгийн албан шаардлага, 7,762.8 сая төгрөгийн 15 зөвлөмж хүргүүлсэн.

Соёлын салбарын 18 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд аудит хийснээс 1 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт гаргаж, 16 төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулан баталгаажуулсан.

Соёлын салбарын байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 740.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч 647.6 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 12.0 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 81.1 сая төгрөгийн 8 зөвлөмж өгсөн.

4.9 САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛ, ЗАЛРУУЛГА

Аймгийн ТЕЗ-ийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд залруулга хийгдээгүй.

4.10 ӨМНӨХ АУДИТААР ӨГСӨН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар аймгийн Засаг даргад 4 зөвлөмж өгөгдсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж биелэлтийг ирүүлсэн байна. Үүнд:

- Аймгийн ИТХ-ын шийдвэрээр 2021 онд татан буугдсан “Жана-Өлке” ОНӨААТҮГ-ын он дамжсан 506.3 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулах албан шаардлагын дагуу аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж аймгийн ОНХС-д төлөх 200.0 сая төгрөгийн өглөгийг тухайн үед хөрөнгө, тавилга эд хогшил бэлтгэж орлогод авсан тул барагдуулснаар тооцож, үлдсэн 306.3 сая төгрөгийг Засаг даргын дансанд нэмж бүртгэсэн.
- “Суат” ХХК-ны урт хугацаат зээлийн өглөгт орон нутгийн төсвөөс төлсөн 430.5 сая төгрөгийн авлагыг тодорхой хугацаанд барагдуулах төлбөрийн хуваарь батлуулан барагдуулахаар шийдвэрлэсэн.
- Өлгий сумаас аймагт төвлөрүүлэх тэгшитгэлийн 304.3 сая төгрөгийг авлагыг барагдуулсан.
- Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчилд өгсөн 93.5 сая төгрөгийн төлбөрийн актыг барагдуулах, 3,892.5 сая төгрөгийн албан шаардлага, 5,379.3 сая төгрөгийн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангуулах талаар чиглэл өгч хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажилласан байна.

4.11 ДОТООД АУДИТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т “Өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитыг хэрэгжүүлэх”, 69 дүгээр зүйлийн 69.1-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт шалгалт хийх, үнэлэлт,

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэгдсэн дотоод аудитын албыг байгуулж, дотоод аудитор ажиллуулна” гэж заасан.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь дотоод аудитын чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Тус алба 2025 онд төсвийн болон орон нутгийн өмчийн аж ахуйн нэгж 40 байгууллагын 2024-2025 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийсэн байна. Хяналт шалгалтаар 121.4 сая төгрөгийн акт тогтоож, 88.0 сая төгрөгийг барагдуулж, 110.4 сая төгрөгийн зөрчил арилгах албан шаардлага өгснөөс 69.5 сая төгрөгийн албан шаардлагын биелэлтийг хангуулсан байна. Акт, албан шаардлагын биелэлт 68 хувьтай байна.

4.12 ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ГАЗРУУДЫН ТАЛААР

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 3 орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрын тайлан нэгтгэгдсэн байна.

Хүснэгт №15 ОНӨҮГ-ын ашиг, алдагдлын талаар

/сая төгрөгөөр/

№	Аж ахуйг нэгжийн нэр	Тайлан он	Гүйцэтгэл		
			Орлого	Зардал	Ашиг +, алдагдал -
1	ЦШСГазар ОНӨҮГ	2025	32,912.30	32,728.60	183.70
2	“Суат” ХХК ОНӨҮГ	2025	2,555.20	2,766.60	-211.40
3	“Хала өркени” ОНӨҮГ	2025	73.6	187.9	-114.30

ЦШСГ нь цахилгаан эрчим хүчний нэгдсэн сүлжээнд холбогдсон хэрэглэгчдэд борлуулах цахилгааны тарифыг индексжүүлж, борлуулах зарим цахилгааны чадлын тарифыг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотой 2025 онд 183.7 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан.

“Суат” ХХК-ийн 2025 онд 42.8 сая төгрөгийн ашигтай ажиллахаар төлөвлөсөн боловч шинээр ашиглалтад орсон цэвэрлэх байгууламжтай холбоотой төлөвлөгдөөгүй ажиллагсдын цалин, ашиглалтын зардал нэмэгдэж алдагдалтай ажилласан байна.

“Хала өркени” ОНӨҮГ нь “Хүүхэд залуучуудын парк ажиллуулах, түүний тохижилт, засвар үйлчилгээ”-ний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг бөгөөд улирлын чанартай үйл ажиллагаа явуулдаг тул үндсэн үйл ажиллагааны орлого бага, ажиллагсад олгох цалин, татвар, НДШ-ийн өглөг өмнөх оноос нэмэгдэж, 114.3 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан.

4.13 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аймгийн сумын Төсвийн Ерөнхийлөн захирагчийн Шилэн дансны мэдээллээс программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100 хувьтай байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

5. АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ

5.1 АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

1. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагуудыг санхүүгийн тайланг нэгтгэлд бүрэн хамруулж тайлант хугацааны орлого, зардал, хөрөнгө, өмчийн хөдөлгөөн өөрчлөлтийг бүртгэж тайлагнасан байна.
2. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа төсөвт байгууллагуудын өглөг оны эхнээс 3,058.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.
3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, тайлагнал, хууль тогтоомж зөрчсөн нийтдээ 8,001.8 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

5.2 АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

I. САНХҮҮ, ТӨРИЙН САНГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА-Д:

1. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа төсөвт байгууллагуудын өглөгийг бууруулах арга хэмжээ авах;
2. Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн байгууллагын төрлөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд 1,994.7 сая төгрөгийн төсөл сангуудын авлагын үлдэгдлийг төсөвт байгууллагын авлагын үлдэгдлээр буруу тайлагнасан зөрүүг арилгах;
3. ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн дүнгээр өгсөн 40.9 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 5,299.8 сая төгрөгийн албан шаардлага, 2,661.1 сая төгрөгийн зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажиллах;

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

**Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар
илэрсэн алдааны нэгтгэл**

/сая төгрөгөөр/

№	ТЕЗ	Шалгагдагч байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс					
									Запруулсан		Зөвлөмж өгсөн		бан шаардла	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баян-Өлгий аймаг	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	3	41.40			3	41.40	3	41.40				
2	Баян-Өлгий аймаг	Аймгийн Засаг даргын тамгын газар	2	197.40			2	197.40	2	197.40				
3	Баян-Өлгий аймаг	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	4	40.70			4	40.70	4	40.70				
4	Баян-Өлгий аймаг	Орон нутгийн өмчийн газар	4	26.99	1	4.90	3	22.09	4	26.99				
5	Баян-Өлгий аймаг	Орон нутгийн олон нийтийн радио, телевиз	2	216.00			2	216.00	2	216.00				
6	Баян-Өлгий аймаг	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар	1	21.20			1	21.20	1	21.20				
7	Баян-Өлгий аймаг	Сум дундын ойн анги	1	93.10			1	93.10	1	93.10				
8	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын хот тохижуулах алба	11	177.30			11	177.30	11	177.30				
9	Баян-Өлгий аймаг	Алтацөгц сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	6.10			1	6.10	1	6.10				
10	Баян-Өлгий аймаг	Алтай сумын Засаг даргын тамгын газар	2	69.60			2	69.60	2	69.60				
11	Баян-Өлгий аймаг	Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар	1	173.90			1	173.90	1	173.90				
12	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	8.80			1	8.80	1	8.80				
13	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	22.90			1	22.90	1	22.90				
14	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	6.50	1	6.50	-	-	1	6.50				
15	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	103.30			1	103.30	1	103.30				
16	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	5	84.40			5	84.40	5	84.40				
17	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	269.30			1	269.30	1	269.30				
18	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар	1	56.90			1	56.90	1	56.90				
19	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын Засаг даргын тамгын газар	3	163.00			3	163.00	3	163.00				
20	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын Засаг даргын тамгын газар	1	1,232.40	1	1,232.40	-	-	1	1,232.40				
21	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Засаг даргын тамгын газар	1	5.00	1	5.00	-	-	1	5.00				
22	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Засаг даргын тамгын газар	3	709.40			3	709.40	3	709.40				
23	Баян-Өлгий аймаг	Сагсай сумын Засаг даргын тамгын газар	2	76.00	1	16.20	1	59.80	2	76.00				
24	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Засаг даргын тамгын газар	3	717.30			3	717.30	3	717.30				
25	Баян-Өлгий аймаг	Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба	1	25.70			1	25.70	1	25.70				
26	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар	1	182.40			1	182.40	1	182.40				
27	Баян-Өлгий аймаг	Дэлүүн сумын ОНХС	1	102.40			1	102.40	1	102.40				
28	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын ХХС	1	4.40			1	4.40	1	4.40				
29	Баян-Өлгий аймаг	Ногооннуур сумын ХХС	1	21.20			1	21.20	1	21.20				
30	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Засаг дарга	2	2,177.90			2	2,177.90	2	2,177.90				
31	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Засаг дарга	2	2,458.30			2	2,458.30	2	2,458.30				
32	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Засаг дарга	1	2,712.30			1	2,712.30	1	2,712.30				
33	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Засаг дарга	1	6.40			1	6.40	1	6.40				
34	Баян-Өлгий аймаг	"МЕЙРИМ" Өрхийн эрүүл мэндийн төв	1	8.70			1	8.70	1	8.70				
35	Баян-Өлгий аймаг	"Шипагер" Өрхийн эрүүл мэндийн төв	3	30.10			3	30.10	3	30.10				
		НИЙТ	71	12,248.69	5	1,265.00	66	10,983.69	71	12,248.69	-	-	-	-

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

**Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн санхүүгийн аудитын
асуудалтай холбоотой зөрчлийн нэгтгэл**

/сая төгрөгөөр/

№	ТЕЗ	Шалгагдагч байгууллагын нэр	Нийт санхүүгийн зөрчил		Санхүүгийн зөрчил Үүнээс															
					Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцох албан шаардлага			Хуулийн байгууллагад шилжүүлэх						
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Мөнгөн дүн	Тоо	Дүн			
1	Баян-Өлгий аймаг	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	-							1	-								
2	Баян-Өлгий аймаг	Аймгийн Засаг даргын тамгын газар	3	182.90	1	0.90	1	63.10	1	118.90										
3	Баян-Өлгий аймаг	Орон нутгийн өмчийн газар	1	0.10	1	0.10														
4	Баян-Өлгий аймаг	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар	1	216.70							1	216.70								
5	Баян-Өлгий аймаг	Худалдан авах ажиллагааны газар	1	99.70			1	99.70												
6	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	2	14.90							2	14.90								
7	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	0.90							1	0.90								
8	Баян-Өлгий аймаг	Ногооннуур сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	18.20			1	18.20												
9	Баян-Өлгий аймаг	Сагсай сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	0.80							1	0.80								
10	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	2	0.10	1	0.10					1	-								
11	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	2	25.70							2	25.70								
12	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	5	42.80	3	10.90	1	26.90	1	5.00										
13	Баян-Өлгий аймаг	Алтай сумын Засаг даргын тамгын газар	1	1.60	1	1.60														
14	Баян-Өлгий аймаг	Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газар	3	14.70	1	6.80					2	7.90								
15	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар	2	35.40							2	35.40								
16	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын Засаг даргын тамгын газар	2	2.80	1	2.80					1	-								
17	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын Засаг даргын тамгын газар	1	0.80	1	0.80														
18	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Засаг даргын тамгын газар	3	2.50	1	0.10	1	2.40	1	-										
19	Баян-Өлгий аймаг	Дэлүүн сумын Засаг даргын тамгын газар	1	1.20	1	1.20														
20	Баян-Өлгий аймаг	Ногооннуур сумын Засаг даргын тамгын газар	2	129.40			2	129.40												
21	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Засаг даргын тамгын газар	1	0.10	1	0.10														
22	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Засаг даргын тамгын газар	3	6.30	1	1.70					2	4.60								
23	Баян-Өлгий аймаг	Цагааннуур тосгоны захирагчийн алба	6	853.70	1	2.60	1	50.10	4	801.00										
24	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар	2	37.30	1	0.20	1	37.10												
25	Баян-Өлгий аймаг	Хот тохижуулах алба	2	79.40	1	4.50					1	74.90								
26	Баян-Өлгий аймаг	Алтанцөгц сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	7.10			1	7.10												
27	Баян-Өлгий аймаг	Цэнгэл сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	195.00			1	195.00												
28	Баян-Өлгий аймаг	Цэнгэл сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	1	37.30							1	37.30								
29	Баян-Өлгий аймаг	"Суат" ХХК	1	13.39							1	13.39								
30	Баян-Өлгий аймаг	"МЕЙРИМ" Өрхийн эрүүл мэндийн төв	2	403.20	1	1.20	1	402.00												
31	Баян-Өлгий аймаг	"Жансая" Өрхийн эрүүл мэндийн төв	4	262.10	1	0.30	1	242.50	2	19.30										
32	Баян-Өлгий аймаг	Баян-Өлгий аймгийн зохицуулах зөвлөл	2	33.70							2	33.70								
33	Баян-Өлгий аймаг	Алтай сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
34	Баян-Өлгий аймаг	Алтанцөгц сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
35	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
36	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын Засаг дарга	2	-							2	-								
37	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын Засаг дарга	1	-									1	1						
38	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
39	Баян-Өлгий аймаг	Дэлүүн сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
40	Баян-Өлгий аймаг	Ногооннуур сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
41	Баян-Өлгий аймаг	Сагсай сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
42	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
43	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Засаг дарга	2	-							2	-								
44	Баян-Өлгий аймаг	Цагааннуур тосгоны Захирагч	1	-							1	-								
45	Баян-Өлгий аймаг	Цэнгэл сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
46	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Засаг дарга	1	-							1	-								
47	Баян-Өлгий аймаг	Баян-Өлгий аймгийн Засаг дарга	3	-							3	-								
		НИЙТ	81	2,719.79	19	35.90	13	1,273.50	48	1,410.39	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Баян-Өлгий аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
хийсэн аудитын тайлан

Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн нийцлийн аудитын асуудалтай холбоотой зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

№	ТЕЗ	Шалгагдагч байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчил		Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой		Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцох албан шаардлага			Хуулийн байгууллагад шилжүүлэх		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Мөнгөн дүн	Тоо
1	Баян-Өлгий аймаг	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	1	19.70	1	19.70							1	19.70						
2	Баян-Өлгий аймаг	Орон нутгийн өмчийн газар	1	114.24	1	114.24							1	114.24						
3	Баян-Өлгий аймаг	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар	1	16.60	1	16.60							1	16.60						
4	Баян-Өлгий аймаг	Сум дундын ойн анги	1	62.40	1	62.40							1	62.40						
5	Баян-Өлгий аймаг	Сагсай сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	4.40	1	4.40							1	4.40						
6	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	215.70	1	215.70					1	215.70								
7	Баян-Өлгий аймаг	Өлгий сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	3	1,717.20	1	1,704.60	2	12.60	1	5.00	1	1,704.60	1	7.60						
8	Баян-Өлгий аймаг	Алтай сумын Засаг даргын тамгын газар	1	25.10			1	25.10					1	25.10						
9	Баян-Өлгий аймаг	Баяннуур сумын Засаг даргын тамгын газар	1	52.44	1	52.44							1	52.44						
10	Баян-Өлгий аймаг	Бугат сумын Засаг даргын тамгын газар	1	44.20	1	44.20							1	44.20						
11	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын Засаг даргын тамгын газар	1	124.10	1	124.10					1	124.10								
12	Баян-Өлгий аймаг	Буянт сумын Засаг даргын тамгын газар	1	163.10	1	163.10					1	163.10								
13	Баян-Өлгий аймаг	Ногооннуур сумын Засаг даргын тамгын газар	1	55.30	1	55.30					1	55.30								
14	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Засаг даргын тамгын газар	1	28.60	1	28.60							1	28.60						
15	Баян-Өлгий аймаг	Улаанхус сумын Засаг даргын тамгын газар	2	54.20	1	48.10	1	6.10					2	54.20						
16	Баян-Өлгий аймаг	Цагааннуур тосгоны захирагчийн алба	1	2.00			1	2.00					1	2.00						
17	Баян-Өлгий аймаг	Булган сумын орон нутгийн хөгжлийн сан	1	305.90	1	305.90					1	305.90								
18	Баян-Өлгий аймаг	Толбо сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	1,457.50	1	1,457.50					1	1,457.50								
19	Баян-Өлгий аймаг	Сагсай сумын орон нутгийн хөгжлийн сан	1	819.30	1	819.30							1	819.30						
		НИЙТ	22	5281.98	17	5236.18	5	45.8	1	5	7	4026.2	14	1250.78						

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН ТУШААЛ

2026 онь 04 сарын 20 өдөр

Дугаар А/10.

Өлгий

Аудитын тайланг баталгаажуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.4, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын хавсралтын 18 дугаар хэсгийн 18.9, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2025 оны "Эрх шилжүүлэх тухай" А/175 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралтын 3 дахь заалтыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1.Аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг хавсралтаар баталгаажуулсугай.

2.Аудитын тайланг Үндэсний аудитын газрын Санхүүгийн аудитын газар, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, Засаг даргад хүргүүлсүгэй.

3.Аудитын ажлын болон нотлох баримтыг ажлын 7 хоногийн дотор архивын нэгж болгон байгууллагын архивд хүлээлгэн өгөхийг аудитын багт үүрэг болгосугай.

4.Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулж, үр дүнг тооцож ажиллахыг ахлах аудитор (Д.Назгүл)-д даалгасугай.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОВЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Х.ЖЕНИСБЕК

830001000019